

Міністерство культури та інформаційної політики України
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і
дизайну імені Михайла Бойчука
Факультет дизайну
Кафедра теоретичних дисциплін і професійної освіти

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Етнометодологія і орнаментика у спеціалізованій освіті»

Галузь знань	<i>01 Освіта / Педагогіка</i>
Спеціальність / спеціалізація	<i>015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)</i>
Освітня програма	<i>Професійна освіта (теорія і методика професійної освіти)</i>
Рівень вищої освіти	<i>третій (освітньо-науковий)</i>

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація / освітньо-наукова програма	Професійна освіта (теорія і методика професійної освіти)
Компонент освітньо-наукової програми	Дисципліна обов'язкова / вибіркова
Курс/Семестр	I курс, 2 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/ загальна к-сть годин	4 кредити, 120 год.
Вид занять	Лекції – 12, практичні заняття – 12, самостійна робота – 96
Мова викладання	Українська
Форми поточного та підсумкового контролю	Модульний, поточний, залік, самоконтроль
Викладач	Тименко Володимир Петрович, д.п.н., проф., проф., завідувач кафедри ТДПО, проф. e-mail: tyumenkovp@gmail.com; 0672705866 (viber)
Консультації	За видом – очні та on-line, за формою – індивідуальні та групові, за часом – відповідно до графіку чи усною домовленістю з ініціативи магістрантів у разі виникнення потреби.
Анотація дисципліни	Предметом вивчення етнометодології (вчення про те, як поступають народи) є сукупність етнічних методів етнографічних досліджень, відновлення феноменологічних установок і процедур культурної та соціальної антропології: формотворення і декорування матеріальних етнокультурних цінностей історико-етнографічних регіонів, етимологічний аналіз розмовної мови. Модулі дисципліни «Етнометодологія і орнаментика у спеціалізованій освіті»: Модуль 1. Етнометодологія дизайну. Модуль 2. Орнаментика і стиль у дизайн-освіті.

Передреквізити	Етнодизайн.				
Постреквізити	Діджитал-дизайн.				
Мета викладання дисципліни	Формувати компетентність з методології етнодизайну як здатності до наукового обґрунтування формотворення і декорування з урахуванням типових зразків етнічної матеріально-художньої культури історико-етнографічних регіонів України.				
Очікувані результати навчання	<p>ОРН-1: володіння емпіричними знаннями (фактами та уявленнями) про модель підготовки з етнодизайну майбутніх фахівців спеціалізованої освіти.</p> <p>ОРН-2: адекватне розуміння аспірантами теоретичних знань (концептуальних і методологічних засад етнодизайну).</p> <p>ОРН-3: усвідомлення сутності етнодизайну як синтезу нової якості, що утворюється завдяки синтезу дизайну і декоративного та прикладного мистецтв.</p> <p>ОРН-4: здатність самостійно та відповідально застосовувати емпіричні і теоретичні знання практичні навички з етнодизайну для виконання завдань та розв'язання проблем спеціалізованої освіти.</p> <p>ОРН-5: сформованість когнітивних умінь (логічного, інтуїтивного та творчого мислення) у процесі етнічного проектування і практичних навичок (ручної вправності, практичних способів обробки матеріалів, застосування знарядь та інструментів) у процесі формотворення типових зразків художніх виробів історико-етнографічних регіонів України.</p> <p>ОРН-6: здатність до активної та інтерактивної комунікації учасників етнодизайну, узгодження спільних дій з художнього, технічного та ІТ- проектування у творчих групах аспірантів-етнофорів.</p>				
Набуті компетентності	<p>ЗК8 – здатність до володіння культурою наукового дослідження в галузі освіти та використання у дослідженні новітніх інформаційно-комунікативних технологій.</p> <p>ФК-2: здатність до організації роботи дослідницької групи (команди) в галузі професійної освіти.</p> <p>АК-4: здатність інтерпретувати педагогічні явища, розвиток професійної освіти та науки в їх історичній ретроспективі, використовувати цивілізаційний підхід до осмислення історико-педагогічних явищ і процесів.</p>				
Структура навчальної дисципліни	Теми першого і другого модулів	Кількість годин			
		усього	усього		
			лк	пр.	ср
	<i>Модуль 1. Етнометодологія дизайну</i>				
	1.1. Етнометодологія як теоретична засада навчання етнодизайну:	20	2	2	16

	сутність, ключові поняття етнології, метод етнометодології і фізіогноміки, здібності етнічних українців (за П.Чубинським).				
	1.2. Музейна етнопедagogіка: етнос укрів у німецькому музеї Ukranenland. Дослідження традиційної культури та народної творчості українців етнологами Київської школи.	20	2	2	16
	1.3. Етнодизайн як предмет науково-педагогічних досліджень.	20	2	2	16
	<i>Модуль 2. Орнаментика і стиль в дизайн-освіті</i>				
	2.1.Орнаментика історико-етнографічних територій України у підготовці фахівців для закладів вищої спеціалізованої освіти.	20	2	2	16
	2.2.Проектно-художня творчість етнодизайнерів-експериментаторів: сучасний стиль етнодизайну «бароко Nov».	20	2	2	16
	2.3. Folk design у зарубіжному освітньому просторі.	20	2	2	16
	Усього:	120	12	12	96
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Змістовий модуль 1. Етнометодологія дизайну</i> Етнометодологія як теоретична засада навчання етнодизайну: сутність, ключові поняття етнології, метод етнометодології і фізіогноміки, здібності етнічних українців. Музейна етнопедagogіка: етнос укрів у німецькому музеї Ukranenland. Дослідження традиційної культури та народної творчості українців етнологами Київської школи. Етнодизайн як предмет науково-педагогічних досліджень.</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Орнаментика і стиль в дизайн-освіті</i> Орнаментика історико-етнографічних територій України у підготовці фахівців для закладів вищої спеціалізованої освіти. Проектно-художня творчість етнодизайнерів-експериментаторів: сучасний стиль етнодизайну «бароко Nov». Folk design у зарубіжному освітньому просторі.</p>				
Контроль і оцінювання результатів навчання					

Аудиторна робота	<p><i>Навчальна робота за виконання практичних робіт оцінюється від 0 до 2 балів, зокрема:</i></p> <p>2 б. – робота виконана в повному обсязі, відповідно до свого варіанту. Виконані пункти завдань не мають помилок. Відповіді на контрольні запитання можуть мати неточності, які не впливають на якість виконання роботи. При опитуванні студент показав високий рівень навчальних досягнень.</p> <p>1 б. – робота виконана в повному обсязі, відповідно до свого варіанту. Виконані завдання не мають суттєвих помилок. Висновки та відповіді на контрольні питання можуть мати неточності, які суттєво не впливають на якість виконання роботи. При опитуванні аспірант показав достатній рівень знань.</p> <p>0 б. – робота виконана не в повному обсязі, відповідно до свого варіанту. Виконані завдання мають грубі помилки. При опитуванні аспірант показав недостатній рівень навчальних досягнень.</p> <p>Оцінка, яка виставляється за лабораторні і практичні роботи, складається з таких елементів: усне опитування аспірантів з теоретичного матеріалу, використаного в роботі, якості оформлення звіту роботи; вміння студента обґрунтувати способи виконання завдань; своєчасну здачу звіту за роботу.</p>
Самостійна робота студентів	<p><i>Самостійна робота за темою оцінюється від 0 до 8 балів, зокрема:</i></p> <p>7-8 б. – вчасно виконані завдання самостійної роботи аспірантів (згідно вимог) та презентовані під час аудиторних занять. Результати досліджень презентовані у формі тестових завдань та супроводжуються візуалізацією (якісними та доречними прикладами), доповнені аргументованими висновками.</p> <p>5-6 б. – вчасно виконані завдання самостійної роботи. Результати досліджень презентовані у формі тестових питань та супроводжуються візуалізацією, але містять неточності окремі недоліки, висновки відсутні.</p>
Модульний контроль	<p>Відповіді на тестові контрольні запитання. МКР – оцінюється від 0 до 22 балів. Кількість балів залежить від кількості правильних відповідей.</p>
Підсумковий контроль	<p>Складається із суми балів, отриманих за виконання практичних робіт, модульної контрольної роботи, балів, отриманих за самостійну роботу. Кількість балів, отриманих під час екзамену залежить від кількості правильних відповідей на тестові питання.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p><i>Політика щодо академічної доброчесності</i></p> <p>Самостійна робота одноосібно обирається і містить оригінальні міркування. Відсутність плагіату у результатах</p>

	<p>навчання. Результати навчання з наявністю плагіату не зараховуються. Дотримання положення про академічну доброчесність у Київській державній академії ДПМ і дизайну імені Михайла Бойчука.</p> <p style="text-align: center;"><i>Політика щодо відвідування занять</i></p> <p>Поєднання очної і дистанційної форм навчання. Дотримання розкладу занять та графіків рубіжного контролю й атестації.</p> <p><i>Політика щодо термінів виконання, оцінювання завдань і перекладання</i></p> <p>Поточний, модульний контроль і атестація (залік) згідно положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, а також з урахуванням тимчасового порядку організації та проведення заліково-екзаменаційної сесії і атестації здобувачів вищої освіти у КДАДПМД імені Михайла Бойчука.</p> <p>Доповіді-презентації з опрацьованими темами занять є умовами модульного контролю навчальних досягнень. Підсумкова оцінка визначається як сума оцінених результатів навчання протягом семестру плюс оцінка залікова.</p> <p>У разі порушення термінів і графіків занять без поважних причин можливий недопуск аспіранта до складання заліку. Перездача – протягом першого тижня.</p> <p style="text-align: center;"><i>Політика щодо правил поведінки на заняттях</i></p> <p>Присутність та інформаційна активність на заняттях. Враховується ставлення аспірантів до участі у розробленні колективного посібника з дисципліни, що є результатом застосування у навчальному процесі <i>колоквіуму</i> як форми і <i>фасилітації</i> як методу колективного проектування навчальної продукції. Навчальне проектування (педагогічний дизайн) зорієнтовано на формування <i>здатності аспірантів</i> до самооцінювання і взаємооцінювання навчальних досягнень з дисципліни.</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<p style="text-align: center;"><i>Рекомендована література</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Основна:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тименко В. Етнометодологічні засади діагностики практичного інтелекту учнівської молоді / В. Тименко, В. Бовсунівський // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. – 2018. – Вип. 2. – С. 68-77. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ped_in_2018_2_12. 2. Остапченко Т.Є., Старченко О.Ю., Тименко В.П., Демків В.Г. Кнауф-дизайн/Кauf-Design: навчально-методичний посібник для професійних (професійно-технічних) закладів освіти (експериментальний). Чернівці: «Букрек», 2022. 240 с. 3. Тименко В.П., І.О. Войцехівська, Р.В. Завгородній, Ю.В. Дідовець, Ю.В. Полтавська. Етнометодологія і орнаментика:

підручник для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої спеціалізованої освіти. Київ: Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука, 2021. –137 с.

4. Тименко В.П. Курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників ТОВ «ОСВІТА 3000» на 2020-2021 навчальний рік. Програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів освіти України: «Основи емоційного інтелекту», «Педагогічна діагностика дизайн-обдарованості», «Художнє проектування вчителя-предметника», «Етнотема учителя-етнофора», «Класифікація мистецтв: образотворчі й архітектонічні», «Музейна педагогіка: ігродизайн», «Кнауф-дизайн художнього гіпсу» [Електронний ресурс]: <http://osvita3000.com.ua/тематика курсів>.

5. Етнометодологія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/12980108/sotsiologiya/etnometodologiy>. – Назва з екрана.

6. Нельга О.В. 2015. Українська етносоціологія: Підруч. Київ: ВД “Персонал”. 540 с. ISBN 978-617-02-0206-2.

7. Лозко Г. 2001. Етнологія України. Філософсько-теоретичні та етнорелігієзнавчі аспекти. Київ: Артєк. 304с.

Додаткова:

8. Васькович Г. Кершенштайнер і українська педагогіка / Г. Васькович //Вплив Кершенштейнера на українську педагогічну думку та його значення для української педагогічної проблематики. – Мюнхен, 1970.

9. Чубинський П. П. Труды этнографическо-статистической экспедиции в западно-русский край / П. П. Чубинський. – Київ : Редакція загальноосвітніх газет, 2004. – 128 с.

10. Гарфинкель, Г. Исследования по этнометодологии / Пер. с англ. З. Замчук, Н. Макарова, Е. Трифонова. — СПб.: Питер, 2007. — 336 с. ISBN 5-469-00033-8 ISBN 0-7456-0005-0

11. Гарфинкель, Г. Исследование привычных оснований повседневных действий (PDF) / Пер. с англ. Э. Н. Гусинского и Ю. И. Турчаниновой // Социологическое обозрение. — 2002. Т. 2. — № 1. — С. 42—70.

12. Гарфинкель, Г. Обыденное знание социальных структур: документальный метод интерпретации в профессиональном и непрофессиональном поиске фактов (PDF) / Пер. с англ. Э. Н. Гусинского и Ю. И. Турчаниновой // Социологическое обозрение. — 2003. Т. 3. — № 1. — С. 3—19.

13. Гарфинкель, Г. Что такое этнометодология? (PDF) / Пер. с англ. А. М. Корбута // Социологическое обозрение. — 2003. Т. 3. — № 4. — С. 3—25.

14. Уотсон, Р. Этнометодологический анализ текстов и чтения //

Социологический журнал. — 2006. — № 1-2.

15. Огурцов А. П. Этнометодология и этнографическое изучение науки // Социология науки. Хрестоматия / Сост. Э. М. Мирский

16. Сикорский И. Всеобщая психология с физиогномикой / И. Сикорский. – К.: Типография С.В. Кульженко, 1912. – 770 с.

17. Сикорский И.А. Всеобщая психология с физиогномикой в иллюстрированном изложении [Электронный ресурс]: https://www.rusbibliophile.ru/Book/Sikorskiy_I_A__Vseobschaya_

18. Декоративно – ужиткове мистецтво. Словник: В 2-ох Т., - Львів.2000.

19. Класифікація і визначення прогнозової вартості культурних цінностей (авт.. кол., Індутний В.В., Шкляр С.М., Чернявська Е.В., Татаїнцева К.В., Сибирякова М.В.) – К., 2003. – 71 с.

20. Тищенко О.Р. Декоративно-прикладне мистецтво східних слов'ян і давньоруської народності. – К., - 1983. – 110 с.

21. Тищенко О.Р. Історія декоративно-прикладного мистецтва України XIII-XVIII ст. – К. 1992 – С.83.

Інформаційне забезпечення:

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського [електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dnrb.gov.ua/>

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Освітні інформаційні ресурси в мережі Інтернет [електронний ресурс]. – Режим доступу : n-divulina.narod.ru/osv_res_v-internet.doc

4. Освітні ресурси Інтернету [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sites.google.com/site/osvitnires/>

5. Педагогіка і психологія професійної освіти (науковий журнал) [Електронний ресурс]. Режим доступу до статті http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Pippo/

6. Педагогіка: бібліотека українських підручників [Електронний ресурс]. Режим доступу до статті : <http://pidruchniki.ws/pedagogika>

7. Педагогічна преса [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pedpresa.com/>

8. Педагогічні науки: збірник наукових праць [електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pena/index.html

9. Підручники з педагогіки (On-line бібліотека освітньої та наукової літератури) [Електронний ресурс]. Режим доступу до статті : <http://eduknigi.com/ped.php>

10. Портал сучасних педагогічних ресурсів [електронний

	<p>ресурс]. – Режим доступу : http://www.intellect-invest.org.ua/ 11. Наукові бібліотеки України [Електронний ресурс]: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/suak/corp.exe?C21COM=F&I21DBN=SUA&P21DBN=SUA К</p>
--	--